

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

_____ (підпис)

«___» _____ 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

(назва магістерської програми)

на тему: **«Облік і контроль витрат операційної діяльності та
калькулювання собівартості послуг на прикладі ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ»»**
(назва теми)

Виконавець:

Студентка групи М-1

Луб Марина Леонідівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

- /підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова Наталія Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

- /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ВИТРАТ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПОСЛУГ	9
1.1. Сутність, методи, класифікація собівартості послуг.....	9
1.2. Витрати як економічна категорія	10
1.3. Класифікація та оцінка витрат операційної діяльності.....	14
1.4. Синтетичний і аналітичний облік витрат операційної діяльності.....	22
1.5. Міжнародний досвід та дискусійні питання обліку витрат	32
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ»	38
2.1. Організаційно - економічна характеристика досліджуваного підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства.....	38
2.3. Мета, завдання та джерела інформації для контролю операцій з обліку витрат.....	64
2.4. Організація та методика проведення внутрішнього контролю операцій з обліку витрат на ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ»	67
2.5. Напрямки вдосконалення діючої системи обліку та внутрішнього контролю витрат операційної діяльності на ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ»	75
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І МОДЕЛЮВАННЯ ВИТРАТ НА ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ»	78
3.1. Загальна оцінка динаміки витрат підприємства та аналіз їхніх окремих статей.....	78
3.2. Аналітична оцінка впливу витрат на беззбиткову діяльність досліджуваного підприємства.....	91
3.3. Економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують поліпшення ефективності управління витратами операційної діяльності	97
ВИСНОВКИ	106
Список використаних джерел	111

Додатки.....	116
--------------	-----

ВСТУП

Актуальність теми. Глобалізація економічного життя та зростаюча роль технологічних інновацій суттєво підвищили роль інформації як одного з ключових факторів забезпечення конкурентоспроможності в сучасній економіці. Телекомунікації стали інтегральною частиною бізнесу та забезпечують внутрішні та міжнародні потоки інформації в процесі прийняття ділових рішень. Обсяг інформації, що передається завдяки інформаційно-телекомунікаційній структурі, подвоюється кожні 2-3 роки, що посилює значення телекомунікацій як на рівні компаній, так і в цілому в економіці світу, що в свою чергу підсилює процеси глобалізації.

Розвиток нових технологій вніс істотні корективи в хід розвитку людства. Лідерство країни на міжнародній арені останнім часом починає усе більшою мірою визначатися вже не тільки наявністю природних ресурсів, рівнем розвитку сільського господарства і промисловості, а й якісними і кількісними показниками сконцентрованих у її національній економіці інформаційних потоків.

Інформаційні ресурси країни, регіону, організації сьогодні є стратегічними і мають не менше значення, ніж запаси сировини, енергії, копалин та інших ресурсів. Інформація в сучасному суспільстві являє собою найважливіший фактор економічного зростання. Отже, сучасний етап розвитку економічних систем, стан яких прийнято називати «ною економікою», неможливо розглядати без телекомунікаційного сектору, що є основним знаряддям управління інформаційними потоками сучасного суспільства й основою економіки в її сучасному розумінні.

Об'єктивні процеси розвитку економічної системи призвели до того, що останнім часом в Україні приділяється все більше уваги сектору телекомунікацій, що сьогодні є основою нової економіки на Заході й одним із найперспективніших і швидко зростаючих сегментів вітчизняної економіки.

Розвиток сучасних економічних систем має місце в умовах постійної активізації процесів глобалізації. Масштаб, характер, структура, якісні і кількісні параметри включення національних економічних систем у ці процеси сьогодні вже асоціюються з «Ринок телекомунікацій, його форми та властивості» об'єктивними показниками розвитку сучасних держав, ключовими детермінантами їхнього майбутнього.

З урахуванням виняткової ролі інформації у визначенні перспектив розвитку держави, очевидною є потреба в ефективному регулюванні сфери інформаційно-телекомунікаційного сектору країни задля його подальшого розвитку та зростання. Особливо важливою є ситуація для України. Телекомунікації — є найсучаснішим, різноманітним і швидко зростаючим сектором економіки будь-якої країни, в тому числі і України. Телекомунікації — це процес, фундаментальний засіб для досягнення різних цілей. В економічному світі телекомунікації слугують для розповсюдження інформації серед постачальників, споживачів, дослідників, аналітиків, законодавців, регуляторів тощо. Вони присутні у всіх процесах економічного виробництва і є невід'ємною складовою практично будь-якої сучасної бізнес-діяльності, метою якої є продукування товарів та послуг для споживачів. У соціальному середовищі телекомунікації є засобом для інформування, розваг та обміну досвідом. Телекомунікаційні мережі та послуги дозволяють здійснювати всі ці дії на великих відстанях та серед широкого кола користувачів. Результат роботи телекомунікаційного підприємства залежить від вірно вибраної системи управління, правильного формування собівартості, що буде забезпечувати конкурентоспроможність. В сучасних умовах від якісної управлінської системи залежать результати роботи підприємства, така система забезпечує економічну самостійність підприємства, його стійке фінансове становище на ринку. Більш вимогливе ставлення до питань прибутковості суб'єктів господарювання притаманне ринковій орієнтації економіки, саме тому важко переоцінити те значення, що має інформація про виробничі витрати для діяльності підприємства. Це можна пояснити тим, що з одного боку складовою при

визначенні фінансового результату являються витрати, а з другого боку - собівартість є сукупністю витрат, а отже являється основним ціноутворюючим фактором. Саме тому перед управлінському персоналу потрібно знайти і впровадити таку управлінську систему, яка буде відповідати принципам єдності підходів на різних рівнях управління, планування, обліку, калькулювання, оцінки та аналізу; на різних стадіях життєвого циклу виробів можливість управління витратами; органічного поєднання зниження витрат з досягненням високої якості послуг. Інформаційну та методичну базу для прийняття управлінських рішень складає бухгалтерський облік витрат. Головна умова прийняття вірних управлінських рішень є повнота, достовірність та оперативність, правильність відображення бухгалтерської інформації про витрати, які формують повну собівартість виготовлених послуг.

Багато вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, фінансистів, бухгалтерів досліджували загальні методологічні та організаційні проблеми бухгалтерського обліку та економічного аналізу витрат, їх класифікацію та калькулювання собівартості послуг в ринкових умовах господарювання.

Таким питанням приділили значну увагу в своїх працях вітчизняні вчені: Бутинець Ф.Ф., Атамас П.Й, Задорожний З.В., Базась М.Ф., Сопко В.В., Білуха М.Т., Білик М.С., Литвин Б.М., Бородкін О.С., Бондар В.П., Гуцайлук З.В., Крупка Я.Д., Малюга Н.М., Нападовська Л.В., Чумаченко М.Г. Пушкар М.С., Н.М. Ткаченко, та інші. Серед зарубіжних економістів дослідженням обліку виробничих витрат присвятили свої наукові праці такі вчені, як Палій В.Ф., Апчерч А., Басманов І.О., Безруких П.С., Гуральник Я.І., Друрі К., Івашкевич В.Б., Мацкевічюс Й.С., Баширов А.А., Соколов Я.В., Стуков С.О. та інші.

Зазначені праці характеризують вагомими науковими результатами, однак, залишають невирішеним ряд питань. Серед такого виду проблем можна виділити такі: недостатня урегульованість нормативними документами складу та порядку обліку затрат основної діяльності, недосконалість форм облікової документації; вибір оптимального переліку статей комплексних витрат та визначення бази їх

розподілу між місцями виникнення і центрами відповідальності; вибір методів обліку витрат і калькулювання собівартості послуг; недосконалість інформаційного забезпечення системи управління виробництвом тощо.

Недостатнє їх теоретичне і практичне опрацювання викладених проблем обумовили вибір теми магістерської роботи, її мету, а також завдання та напрями дослідження.

Предметом дослідження є формування управління витратами підприємства, що буде сприяти покращенню діяльності підприємства та визначення собівартості, яка являється основним ціноутворюючим фактором.

Об'єктом дослідження є обліково-аналітичний процес формування витрат операційної діяльності на підприємствах, які є провайдерами (операторами) у сфері телекомунікацій.

Метою дипломної роботи є вивчення теоретичних засад із формування витрат підприємства задля удосконалення механізму управління витратами, а також розробка практичних рекомендацій щодо їх вдосконалення на підприємстві ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ».

Аби вдалося досягти поставленої мети спочатку потрібно розглянути такі питання:

- дослідити економічну суть таких понять, як «витрати» для обґрунтування контексту їх вживання;
- дослідити організаційні та управлінські особливості досліджуваного підприємства, та їх прослідкувати вплив на побудову обліку витрат виробництва послуг;
- дослідити облікову політику підприємства стосовно витрат та надати рекомендації щодо її вдосконалення;
- проаналізувати та дослідити витрати операційної діяльності підприємства;
- провести аналіз фінансового стану підприємства;
- перевірити порядок організації обліку, документальне оформлення витрат;

- відслідкувати динаміку витрат підприємства та провести аналіз їх окремих статей;
- провести факторний аналіз рівня витрат операційної діяльності;
- провести оцінку впливу витрат на беззбиткову діяльність досліджуваного підприємства;
- провести моделювання витрат операційної діяльності.

Методи дослідження Магістерська робота була проведена із застосуванням діалектичного підходу до вивчення сучасного стану обліку, а також аудиту операційних витрат. В межах цього методу було використано два базових методи - індукція та дедукція. Задля вирішення завдань визначених у магістерській роботі використовувались такі методи: при вивченні теорії і практики ведення обліку виробничих витрат - абстрактно-логічний; загальнонаукові методи аналізу та синтезу, групування, порівняння; для дослідження факторів впливу на витрати та оптимізації розміру витрат - аналіз і синтез, економіко-математичне моделювання; методи зведення і групування, вибіркового - для дослідження методики аудиту виробничих витрат.

Інформаційною базою даного дослідження є законодавчі акти України, нормативні документи та галузеві інструкції, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, матеріали наукових праць та науково-практичних конференцій, статистичні дані, дані бухгалтерського обліку досліджуваного підприємства, законодавство у галузі зв'язку, інтернет-ресурси, а також результати особистого спостереження з питань організації та методики обліку виробничих витрат на досліджуваному підприємстві ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ».

У результаті проведеного дослідження автором було надруковано тези доповіді наукової конференції на тему: «Економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують поліпшення ефективності управління витратами операційної діяльності на ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ» (Одеса, 2019).

послугу вищу ціну через якість, а отже це створює можливості для підвищення рентабельності діяльності оператора телекомунікацій. Коливання попиту на телекомунікаційні послуги та неможливість збереження послуг "на складі" вимагають врахування при створенні телекомунікаційних систем і мереж та тарифоутворенні компенсації витрат на обслуговування мереж, а отже аналізу витрат та швидкого завойовування ринку телекомунікаційних послуг. Формування ефективної системи управління є одним з ключових чинників успішності і стабільних позицій операторів телекомунікацій на телекомунікаційному ринку. Хоча існуючий ринок устаткування дозволяє телекомунікаційним підприємствам легко копіювати технічні процеси конкурентів, отримувати техніку, знаходити необхідний персонал, проте єдиною відчутною перевагою однієї компанії від іншої стають стратегія, бізнес-процеси і організаційна структура, за ефективність яких і «точиться» основна боротьба.

ВИСНОВКИ

Дослідивши ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ» ми дійшли до таких результатів щодо дослідження на предмет обліку та контролю витрат.

Бухгалтерський облік підприємства ведеться з використанням сучасного програмного забезпечення, а саме програми 1С Підприємство 8.0 із застосуванням Інструкції з застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ МФУ від 30.11.1999р. №291 [28], первинні документи ведуться згідно Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88[27].

Аналітичний облік витрат ведеться за підрозділами - адміністрація та технічний відділ.

У основному виробництві використовується позамовний метод обліку витрат на виробництво. Позамовний метод обліку витрат застосовується у

підприємствах, де матеріали на технологічні цілі, основну заробітну плату та загальновиробничі витрати легко пов'язати з конкретною продукцією (послугами) чи їх групою. В основному даний метод обліку витрат застосовують в одиничних та дрібносерійних виробництвах, таких як авіаційна промисловість, кораблебудування, будівництво, виробництво меблів, видавнича діяльність, науково-технічних послугах тощо. Тому ми би рекомендували застосовувати нормативний метод обліку витрат, так як на побудову телекомунікаційних мереж, а також на здійснення підключень абонентів існують нормативи, які чітко прописані у Наказі про облікову політику досліджуваного підприємства. На підприємстві використовується нормативний метод лише для калькуляції виробничої собівартості послуг по підключенню абонентів - юридичних осіб, який являється найбільш прогресивним, характеризується тим, що на підприємстві за кожним видом підключення саме юридичних осіб на основі чинних норм і кошторисів витрат матеріалів складають попередню калькуляцію нормативної собівартості підключення, тобто калькуляцію собівартості, обчисленої за нормами матеріальних і трудових витрат. На підключення абонентів - фізичних осіб не використовується такий метод обліку витрат.

На підприємстві не проводиться внутрішній контроль.

Провівши дослідження діючої системи обліку та внутрішнього контролю витрат, доходів та фінансових результатів діяльності ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ», можна стверджувати, що в цілому на підприємстві облік ведеться згідно діючого законодавства. Однак ми виявили деякі недоліки та висловлюємо певні зауваження:

1. Відсутній спеціальний підрозділ чи особа, який(а) здійснює внутрішній контроль на підприємстві.
2. Не здійснюється підвищення кваліфікації працівників бухгалтерії ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ».
3. Бухгалтерія підприємства не використовує для обліку отриманих від покупців авансів рахунок 681, а зараховує суму авансу на рахунок 361. Це методично невірно та суперечить діючому законодавству.

З метою виправлення зазначених недоліків ми рекомендуємо керівництву та бухгалтерії ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ» прийняти до уваги такі рекомендації:

1. Переглянути Наказ про облікову політику у відповідності до Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства № 635 від 27.06.2013 року [42].

2. Делегувати певній особі права та обов'язки із здійснення внутрішнього контролю на підприємстві. Це позитивно вплине на всю діяльність підприємства, зокрема забезпечить покращення облікової роботи, посилить контрольних функцій бухгалтерського обліку, а також сприятиме своєчасному створенню бухгалтерської, статистичної, податкової звітності.

3. Бухгалтерський облік в Україні перебуває у стані постійних змін, тому працівники бухгалтерії повинні проходити періодично (не рідше 1 раз у рік) підвищення кваліфікації: відвідування тренінгів, конференцій, форумів тощо.

4. Операції з отриманих авансів вести на рахунку 681 замість 361, що дозволить уникнути спотворення облікової інформації про дебіторську і кредиторську заборгованість і в поточному обліку, і у фінансовій звітності підприємства.

Важливими факторами управління витратами операторів телекомунікацій, що обумовлені специфікою послуг телекомунікацій, є потреба орієнтації на якість послуги через сприйняття споживачами споживчої вартості послуги саме через її якість (через властивість невідчутності послуги), готовність платити за послугу вищу ціну через якість, а отже це створює можливості для підвищення рентабельності діяльності оператора телекомунікацій. Коливання попиту на телекомунікаційні послуги та неможливість збереження послуг "на складі" вимагають врахування при створенні телекомунікаційних систем і мереж та тарифоутворенні компенсації витрат на обслуговування мереж, а отже аналізу витрат та швидкого завойовування ринку телекомунікаційних послуг. Формування ефективної системи управління є одним з ключових чинників успішності і стабільних позицій операторів телекомунікацій на телекомунікаційному ринку. Хоча існуючий ринок устаткування дозволяє

телекомунікаційним підприємствам легко копіювати технічні процеси конкурентів, отримувати техніку, знаходити необхідний персонал, проте єдиною відчутною перевагою однієї компанії від іншої стають стратегія, бізнес-процеси і організаційна структура, за ефективність яких і «точиться» основна боротьба.

В процесі дослідження, провівши фінансовий аналіз витрат, ми спостерігали погіршення прибутковості основної операційної діяльності, яке відбулося внаслідок зростання, головним чином, собівартості реалізованих послуг з 675,6 тис.грн у 2017 році до 884,4 тис.грн у 2018 році, також рентабельність виробництва послуг за 2017 рік складала 83,58%, а у 2018 році 67,46%.

З метою підвищення ефективності функціонування та зменшення собівартості послуг досліджуваного підприємства оператора ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ» рекомендовано:

- знайти постачальників матеріалів «з перших рук», а це значить купувати вироби у їх виробника;
- зменшити закупівлю таких видів запасів, які перебувають на складі довгі роки, а заощаджені кошти витратити на розвиток підприємства;
- додавати до основних послуг додаткові послуги, які будуть приносити підприємству додатковий прибуток;
- здавати в оренду свою телекомунікаційну мережу провайдерам, що вплине на зменшення витрат на утримання ліній електрозв'язку;
- для зменшення витрат на трафік встановити «кешуючі сервери», що на 30% зменшить обсяг трафіку;
- розділити закупівлю трафіку на закордонний та український сегменти, що на 20 % зменшить витрати на канали зв'язку, які в ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ» у 2018 році складала 25,05 % питомої ваги операційних витрат підприємства;
- покращити систему моніторингу за залишками на складі та знайти ринки збуту, тобто підкорення нових територій для побудови власних мереж. Для цього необхідно ввести посаду менеджера із збуту або директору самому займатися збутом.

На нашу думку, середні та малі підприємства інтернет-провайдери, які застосовують стратегічне управління, можуть мати переваги перед великими телекомунікаційними підприємствами за рахунок гнучкості своєї діяльності, швидше реагуючи на потреби ринку.

Найбільш перспективним напрямом підвищення конкурентоспроможності підприємств інтернет-провайдерів є формування конкурентних переваг високого порядку, таких як репутація підприємства і встановлення тісних зв'язків із споживачами, а також забезпечення їх додатковими сервісами або послугами, підвищити ефективність надання послуг на основі встановлення системи зворотного зв'язку, виконанні аналітичної функції і реалізації заходів щодо стимулювання реалізації даних послуг.

Впровадження запропонованих рекомендацій дозволить підвищити ефективність господарської діяльності ТОВ «ПРАЙМ-НЕТ».

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16: Наказ МФУ № 318 від 31.12.1999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. (дата звернення: 21.10.2019).
2. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0751-99> (дата звернення 30.10.2019)
3. Алешкіна Н., Вороная Н., Чернишова Н. Головне про собівартість. Податки та бухгалтерський облік. Випуск № 49 від 24.06.2019 р
4. Германенко Л.М. Витрати як економічна категорія та об'єкт обліку. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. Випуск № 2 від 07.02.2015.
5. Власова О. Є. Конспект лекцій з дисципліни «Управлінський облік» Харківська національна академія міського госп-ва. 2010. - 118 с.
6. Дерій В. А. Економічні показники витрат підприємства та собівартості продукції в обліку, статистиці й аналізі / В. А. Дерій, С. Ю. Попіна // Облік і фінанси. - 2015. - № 2. - С. 15-21. б.
7. Кулинич М. Б. Взаємозв'язок методів калькулювання і методів обліку витрат у вітчизняній і міжнародній обліковій практиці. Випуск 7, 2014, 63-68с.
8. Петришина Н. С. Класифікація витрат. Наука й економіка. Випуск 3. 2014. 60-63 с.
9. Хмелевська А. В. Облікова систематизація витрат підприємства. Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту. Сер.: Економіка. Випуск 3, 2014, 197-200 с.
10. Мних Є.В. Економічний аналіз : Підручник. Знання, 2011.
11. Внутрішній економічний механізм підприємства: навчальний посібник / В.М. Гончаров, Н.В. Касьянова, Н.В. Вецепура, Д.В. Солоха та ін.. - Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2007. 284 с.
12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ МФУ № 893/4186 від 21.12.1999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0919-04>. (дата звернення: 10.09.2019).

14. Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська-Гонтаренко Фінансовий облік П. Навчальний посібник. — К. : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. — 308 с.

15. Вісник. Журнал. Випуск 36/Д (30) від 01.10.2018. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100009275-rbo-16-vitrati> (дата звернення 02.09.2019)

16. Захарченко Л.А., Жаданова Ю.О., Яцкевич І.В. Управління витратами: навч. посібник до практичних занять з курсу «Управління витратами». Одеса: ОНАЗ, 2009. 216 с.

17. Августова О.О. Облік витрат за національними та міжнародними стандартами. Відкрита Міжнародна інтернет-конференція «МСФЗ: дослідження, наука, практика, імплементація», 11.09.2015 URL: <http://konf.amsfo.com.ua/oblikvitrata-nacionalnimi-ta-mizhnarodnimi-standartami>. (дата звернення 08.08.2019)

18. Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards) URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=240945. (дата звернення 05.08.2019)

19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0336-13> (дата звернення 05.08.2019)

20. С. О. Кузнецова, І. Б. Чернікова. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навчальний посібник. Видавництво Лідер. 2016.

21. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3>. (дата звернення: 20.10.2019).

22. Мельник Е.Г. Визнання та особливості обліку витрат [Електронний ресурс]/ Е.Г. Мельник // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/65607/60954> (дата звернення 04.06.2019)
23. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch> (дата звернення 10.10.2019)
24. Закон про телекомунікації 1280-IV від 18.11.2003. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1280-15> (дата звернення 05.08.2019)
25. Тернопільський Національний Технічний Університет ім. І. Пулюя, Конспект лекцій з дисципліни «оцінювання результатів діяльності підприємства» для студентів освітнього рівня бакалавр для усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства». Тернопіль, 2018.
26. Товстоп'ят Юрій, Чернишова Наталія. Журнал «Податковий кодекс». Стаття. Особливості обліку загальновиробничих витрат. Випуск 22, 2014.
27. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ МФУ № 893/4186 від 21.12.1999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0919-04>. (дата звернення: 10.11.2018).
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку (П(С)БО 2 «Баланс». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0396-99>. (дата звернення: 10.11.2018).
29. Волинець В. Ю. Значення адміністративних витрат в системі управління підприємством. Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ. Випуск 32, 2016, 160-167 с.
30. Білуха М.Т., Микитенко Т.В. «Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит». К, 2005р., 888 с.
31. Бутинець Ф.Ф., Бондар В. П., Виговська Н. Г., Петренко Н. І. Контроль і ревізія: підручник/ Бутинець Ф.Ф., ред.; МОН. 4-є вид, доп. і перероб. Житомир: Рута, 2006, 560 с.

32. Нападовська, Л. В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці [Текст] : монографія / Л. В. Нападовська. - Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2000. - 224 с.
33. Загородній А. Г. Облік і аудит: Термінологічний словник. Львів : Центр Європи, 2002. 671 с.
34. Столяр Л. Г. Організація внутрішнього контролю. URL: <http://intkonf.org/stolyar-lg-rganizatsiyavnutrishnogokontrolyu>
35. Бутинець Т.А. Принципи господарського контролю: суперечності поглядів / Т.А. Бутинець // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. Випуск 1(47). 2009. 18-26 с.
36. Хаймьонова Н. С. Економіка. Управління. Інновації. Випуск № 1 (13), 2015. Методичні аспекти внутрішнього контролю витрат підприємства: об'єкти та джерела інформації
37. Організація системи внутрішнього контролю витрат на підприємствах Ковалевська В.Ю., Панченко О.М. (м. Запоріжжя) 2010 Гуманітарний вісник ЗДІА випуск 41
38. І.Г. Брітченко, А.О. Князевич Навчальний посібник «КОНТРОЛІНГ», М.РІВНЕ 2015 <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib>
39. Головацька С.І., Сашко О.П Стаття: Внутрішній контроль витрат підприємства: організаційно-методичні аспекти, Журнал «Молодий вчений». Випуск 5 (32) від 05.2016. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/5/10.pdf>(дата звернення: 19.09.2019).
40. Сирцева С. В. «Економічні науки». Серія «Облік і фінанси». Миколаївський національний аграрний університет. Випуск 12 (45). 2015.
41. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, Наказ № 635 від 27.06.2013 року Міністерства фінансів України
42. К. О. Охрущак. Економічні науки: журнал. Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова. Випуск № 6, 2014

43. Управління витратами операторів телекомунікацій з огляду на специфіку телекомунікаційної сфери.

44. Дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. URL: https://nkrzi.gov.ua/images/news/11/1684/Zvit_za_2018_29032019_new.pdf (дата звернення: 19.09.2019).

45. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 19.10.2018).

46. Чернецька О.В. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Економіко-математичне моделювання як засіб оптимізації структури витрат. Випуск 7 (25). 2010.